

Iniciativa a referendum.

V minulém sněmu státním byl přijat zákon o iniciativě a referendu pro stát náš ve formě jaksi zmírněné. Máme za to, že čtenářstvu našemu znám jest význam těchto slov a proto jen stručně připomínáme, že pod nimi se rozumívá zařízení, dle něhož by občanstvo samo dávalo podnět, iniciativu, novým zákonům a opět aby zákony, jež zástupci lidu přijmou, dříve byly předloženy, odkážány, referovány, ku schválení lidu, nežli platnosti nabudou.

Zákon, kterýž přijat byl v minulém sněmu Nebrasky ustanovuje, že má vejti v platnost v takových městech neb obcích ve státě, v nichž by většina občanstva volbou se pro podrobení zákonu tomu prohlásila. Když takto zákon platnosti nabyl, mohou navrhovány býti městské ordinance i zákony a na žádost čili petici 15 proc. voličů předkládány k odhlasování při všeobecné volbě a na žádost 20 procent voličů povinná jest městská rada vypsatí zvláštní volbu za tím účelem, v kteréž by se o navrženém zákoně rozhodlo. To jest iniciativa.

Naproti tomu když by městská rada přijala nějakou ordinanci a 15 proc. voličů žádalo, aby byla předložena k odhlasování při příští pravidelné volbě, aneb když by 20 procent voličů žádalo o odhlasování téže ve zvláštní volbě, jest povinná městská rada tuto k odhlasování předložiti a teprve když většina pro přijetí rozhodla, nabývá platnosti. To jest referendum. Všechny ordinance přijaté městskou radou nabývají platnosti teprve po 30 dnech, tak aby voličstvo mělo času o nich uvážiti a uzná-li za dobré, odhlasování těchto požadovati. Toto opatření nevztahuje se na ordinance povolující běžné rozpočty, aneb čelící k bezodkladným opatřením zdravotním. Ne více nežli jedna zvláštní volba může k účelům takového odbývána býti.

Jelikož zákony přijaté státním sněmem vešly v platnost během měsíce července, jedná se nyní zejména v kruzích dělnických o to, aby požádána byla městská rada o vypsaní volby za účelem rozhodnutí, zdali zákon ten platnosti pro město Omaha nabýti má. Nejhorlivěji v zájmu věci této agituje se v centrální dělnické unii a v budoucích dnech nepochybně vyloženy budou již k podpisování archy v zájmu věci této.

Myšlenka iniciativy a referenda pochází ze Švýcarska a jest tam v některých kantonech v platnosti i byla vždy jedním z požadavků sociální demokracie i platformy populistické v Nebrascce minulý rok. Když by se jednalo snad o všeobecnou iniciativu a referendum totiž o to, aby naše sbory zákonodárné, městské, státní neb národní mohly uvažovati pouze jen o těch návrzích, kteréž několik voličů jim předložiti si umyslí a opět, aby o všech hlasováno bylo a jenom ty nabyly platnosti, jež schválení většinou voličstva dojdou, pochybovali bychom o prospěšnosti zařízení takového, neboť kdyby mělo voličstvo samo vzíti veškerou tu práci sestavování zákonů a uvažování i rozhodování o všech jež přijaty budou městskými radami, státními sněmy a kongresem, pak věru nesměli bychom dělati ni jiného, než navštěvovati schůze a raditi se o to, jaké zákony by navrženy a jaké z přijatých by schváleny býti měly. Podle zkušeností jichž jsme zažili, soudíme, že byl by jen nepatrný počet těch kteří by o takovéto porady z pravidla se zajímali a jen v případech výjimečných byl by zájem pro věc větší. Připomínáme tu, že ve státu našem již po dvanácti letech při každé volbě hlasuje se o některé opravy neb dodatky k ústavě naší, avšak lhostejnost vůči

týmž, se považovány jsou za veslejší, jest tak velká, že žádný z těch o něž se hlasovalo a posud neobdržel nadpoloviční většinu všech odevzdaných hlasů a nenabyl tedy platnosti. Není to však jen občanstvo tohoto státu, kteréž jest vůči otázkám takovým liknavým, nýbrž ten samý poměr nalezneme všude. Tak ku příkladu, před dvěma týdny odhýána byla zvláštní volba v Texasu za účelem rozhodnutí tří různých oprav ústavy, avšak až telegraf sděloval, že panuje tom nesmírný zájem vůči té volbě, větší než kdykoliv od rekonstrukce, přece jen pětina voličů se jí zúčastnila.

Však v zmírněné formě, v jaké zákon tento přijat byl ve státu našem, můžeme jej pouze jen odporučiti. Dávát se jim voličstvu do rukou mocná zbraň, aby mohlo vynutiti sobě přijetí takových zákonů, jichž prospěšnost by byla všeobecně uznávána, kteréž však přijmouti by městská rada se zdráhala. Naproti tomu opět umožňuje se zmařiti dílo bůdierů, když by městská rada vlivům nepatřičným podlehla a přijala ordinance, jež byly by na újmu obecnosti. V tomto způsobě nelze proti zákonu takměť něčeho namítati a zbývá pouze jen k přání, aby odhlasován a přijat byl.

SPORT FLANAGAN.

Nejhorlivější a nejnaděšenější sportové nalezají se mezi Irčany. Nechtě se jedná o dostihy aneb jakýkoliv zápas jiný. Irčan se v něm rád podílí a zápas o vítězství. Člen Newyorského klubu atletů, John Flanagan, má za svůj sport bázeň břemene a došlunul nedávno championství, hodiv břemeno z 9ti střítečového kruhu do vzdálenosti 147 stop. Jest těla souměrného a svalů pevných. Váží 208 liber.

Přistěhovalectva ubývá.

Mezi tím co fanatičtí nativisté proti přistěhovalectvu brojí a požadují čím dále tím větší omezení, umenšuje se každým rokem počet těch, kteří v této zemi svobody (!) polepšení svého stavu hledati chtějí. Počet přistěhovalců, kterýž přijel do této země v roce minulém obnáší pouze 230,832, což jest o 112,435 méně než bylo v roce předcházejícím a pouze jen třetina toho, co obnášelo přistěhovalectvo počátkem let devadesátých. Od roku 1879, tedy po celých 17 roků nebylo roku jediného, v němž by počet přistěhovalců byl tak skrovným.

Největší počet přistěhovalců a sice skoro celou čtvrtinu poskytla Italie, totiž 59,431. Po ní následuje Irsko s 28,421, pak Rusko (ruští židé) 22,750, Německo 22,533, Uhersko (Slovač) 15,025, Švédsko 14,144, Rakousko mimo Uher, Čech, Moravy a Haliče 10,285 (nepochybně hlavně z Krajin a Chorvatska), Anglie 9,974, Halič a Bukovina 5,767, Norvéžsko 3,842, Polsko 4,165, Finsko 3,066 atd. Z Čech a Moravy přijelo pouze 1,954 osob proti 2,709 v roce minulém.

Není pochyby, že příčinou ubývání počtu přistěhovalectva jest hlavně tiseň, kteréž v této zemi panovala v minulých letech. Ve-

změně-li k ruce úřední výkazy sledáváme takměť bez výminky, že v letech v nichž tato země prospívala, zrástalo i přistěhovalectvo sem a to tím, že pověst o dobrých údech v této zemi vábila sem přistěhovalce z celého světa a v takových dobách též zlejší občané mnohým svým přátelům a příbuzným cestu vypláceli, aby jim ku polepšení stavu jejich dopomohli. Však demokratická bída, kteráž přikvačila na zemi před více než 4 lety, zmařila Americe tu pověst, že jest zemi zaslíbenou a zastavila i zdroje, z nichž čerpali ti, kdož přátele své ve staré vlasti mají. Ubývání vystěhovalců z Čech jest takměť fenomenálním, neboť kleslo větší měrou než kterékoliv země jiné a soudíme, že částečnou příčinou toho jest mocnější vliv národní ve staré vlasti naší následkem zápasů politických.

Nyni když v této zemi opět počíná buditi se čilejší ruch průmyslový a když dojísta stojíme na prahu lepších dob, nepochybně že též počne znovu zrástati přistěhovalectvo, kteréž bude se chtít podílet na obnoveném našem blahobytu. I soudíme, že pak bude též vítanějším u nativistů, nežli bylo snad po minulých několika

Protest

poslanců národa českého proti násilnostem německým.

Z usnesení výkonného výboru národní strany svobodomyšlné podán vládě rakouské tento protest:

Boj zahájený Němci proti jazykovému nařízení, vydaným pro království české a pro markrabství moravské, není více bojem opoziční strany německé proti opatřením vládním, nýbrž stává se již nepopíratelným útokem na státoprávní jednotu království českého, na zákony uznanou rovnost českého jazyka s německým v zemích koruny české, ano zvrhl se ve svých důslednostech na neslýchané porušování nejpřirozenějších práv každého člověka, na zachování své národnosti a užívání svého mateřského jazyka i v životě soukromém.

S prudkostí nevidanou a s vášnivostí, národa vzdělaného nedůstojnou, sahá se na četných místech vlasti naší na čest, existenci a osobní svobodu jednotlivců, kteří věrni jsou svému českému původu a jimž osud určil míti své bydliště v obcích většinou německých.

Jest to pravou skvrnou humanity, že ve středě Evropy, v zemích kulturně tak vyvinutých, jako jsou země české, jest možno a připouští se, aby národnost a jazyk většiny v zemi se tupil, Čechové z úřadů, služeb a bytů se vypovídali, pro českou mluvu a smýšlení veřejně byli tupeni, trýzněni, ano i zatýkáni a vězněni, aby jim bráněno bylo v chrámích česky se modlit, česky památku svých mrtvých uctit a aby Čechové, shromáždění v soukromé zábavě, násilím byli ohrožováni.

Jest přímo neuvěřitelné, že jest možno, aby ve státě právním, v němž jsou platnými svobodomyšlné zákony státní, před tvář orgánů vládních, systematicky a otevřeně pracovalo se k tomu, aby příslušníci země, členové historického národa českého, z části království českého byli vyšťváni a vytisknuti.

Podivením naplniti musí každého, že orgánové veřejní, povolání k ochraně svobod občanských, buď nedovedou anebo ani nechtějí učiniti přítrž útokům těm proti národu českému, ku kterým svolává se i pomoc mimo hranice říše, že nedovedou zadržeti vlastizrádné konání, které v samém zárodku ničí každou možnost smírného spoluzití a dohody obou národů, od nás vždy touženého.

Nelze se tudíž diviti, že rozčilení, které následkem toho zmocnilo se národa českého, není možno více zadržeti.

Poslancové národa českého doufajíce, že tu jde jen o výbuchy momentanní vášně, rozpakovali se učiniti kroky, které by mohly vésti k tomu, aby myšlenka odvety v národě českém nabyla vrchu.

Avšak další mlčení mohlo by vykládáno býti za slabost, kdežto troufalost odpárců našich by jen vzrůstala.

Ve chvíli tak vážné a pro mír v zemi rozhodné vidíme se nuceni prohlásiti, že trvajíce na jednotě této země a rovném právu obou národů, jsme odhodláni všemi prostředky obhájeti čest a dobré jméno naší vlasti, čest a občanská práva příslušníků českého národa a jazyka jeho ve všech zemích koruny české, bez jakékoliv výminky a výhrady, proti nesvědomitým štvárcům, na mnoze mimo hranice země působícím.

Protestujeme co nejdůrazněji proti těmto brutálnostem na národních našich menšinách páchaných, veřejně káráme, že orgánové povolání k ochraně občanské k této agitaci proti národu českému a jeho jazyku chovají se passivně a tím ji podporují a vyzýváme co nejdůrazněji vládu, aby zjednaje právu i zákonům platnost, učinila

takto přítrž stavu, kterýž národ náš ponižuje a jméno české potupuje a k jeho odstranění odhodláni jsme učiti prostředků nejkrajnějších, kdyby vláda nekonalala to, co jest její povinností a co zajisté by se bylo dávno již stalo, kdyby jen část příkoří těch způsobena byla příslušníkům národa německého.

VÝKONNÝ VÝBOR
NÁROD. STRANY SVOBODOMYŠLNÉ.
V Praze, dne 29. říj. 1897.

Proč...

byste se měli vléci životem s tělem slabým a chorobným, když pomoc jest tak blízka?

Dra. Petra HOBOKO

jest starý osvědčený prostředek. Tisíce lidí ho užívalo a nabyli svého zdraví, když už pozbyli veškeré své naděje.

Každé číslo novin obsahuje dodatkové údaje o zsluhách tohoto léku, mezi uveřejněnými dovědčeními.

Není k dostání v lékárnách...

Pouze naši zvláštní jednatele je prodávají. Namůžete-li ho koupiti blíž svého domova, pište na

DR. PETER FAHRNEY.

118-114 So. Hoyne Ave., CHICAGO, ILL.

Úplné zdraví : : :

má pouze ten, jehož živací orgány jsou pravidelné. Zácpa a nechuť k jídlu obyčejně předchází velkou nemoc.

Severův životní Balsám

zajeti vám pravidelnost v každém případě a esli Vaše nervy. P. M. Hlaváčková a Edington, S. D. píše:

"Měl jsem Váš Životní Balsám a osvědčil se vždy dobře. Však každý ví, že jsou Vaše léky dobré."

ŽENY zvláště chvály si dění Životního Balsámu při zácpě, nechuť k jídlu, slabosti nervů a bolestech žaludku. Cena 75c.

Tisíce dětí

zmráji ročně na přejm čili 1-tu cholera. Severův lék proti choleře a průjmu jest nejlepší lékem proti průjmu. Máte tento lék doma. Zachovejte život svých dětí. Cena 25 a 5c.

Prába s pohovkovými vozy DO TEXAS.

Vagnerovy Buffetové Spací Vozy a volné pohovkové vozy na všech vlacích. Nejlepší draha do všech států

Kansas, Indianském území, Texasu, Mexiku a na Pacifickém pobřeží.

- Jde přímo do
- Denison, Sherman, Greenville,
  - Dallas, Ft. Worth, Hillsboro,
  - Wahachie, Waco, Temple,
  - Belton, Taylor, Gainesville,
  - Lockhart, Henrietta, San Marcos,
  - La Grange, Denton, Alvarado,
  - HOUSTON, GALVESTON, AUSTIN
  - A SAN ANTONIO.